

Tabel 1. De functie van gedrag en onderliggende behoefte (van cliënten) naar exemplarische situatie

		Exemplarisch situatie			
		Zelfbeschadigend gedrag	Agressief gedrag	Zelfverwaarlozend gedrag	Sociaal-maatschappelijk grensoverschrijdend gedrag
Functie gedrag/ onderliggende behoefte	Angst/ spanningsreductie	Zelfbeschadiging om spanning te verminderen	Agressie als reactie op angst en onmacht	Vermijding uit angst voor bijv. falen	Risicovol gedrag om angst te maskeren voor de buitenwereld of als afleiding en vermijding van nare emoties
	(Zelf)controle	Controle krijgen over emoties	Controle krijgen over situatie, grenzen aangeven als die gevoelsmatig (dreigen) te worden overschreden.	Controle krijgen over eigen leven door isolatie	Controle door ‘manipulatie’ en het opzoeken van risico’s (‘eigen uitstoting organiseren’ is bekend terrein)
	Overlevingsstrategie/ coping	Overlevingsstrategie tegen emotionele pijn	Overlevingsstrategie/ beschermingsmechanisme in onveilige situaties of situaties waarin grenzen gevoelsmatig (dreigen te) worden overschreden.	Overleven door terugtrekken en minimaliseren risico’s	Overleven/‘overschreeuwen’ door straatcultuur/grensoverschrijdend gedrag
	Vraag om hulp	Zelfbeschadiging als roep om hulp en bevestiging	Agressie als disfunctionele manier om hulp en nabijheid op te roepen	Vermijding als signaal van overspoeling	Grensoverschrijding als manier om aandacht en bevestiging te krijgen
	Sociale functie	Uiting van eenzaamheid en gevoelens van afwijzing	Testen van relaties en vertrouwen door agressieve uiting	Vermijding van sociale interactie uit angst voor afwijzing/falen (sociale angst/faalangst)	Behoeftte ergens bij te horen, zelfs al is het een destructieve groep

Wanneer we preciezer kijken naar de verschillende exemplarische situaties, zien we dat de onderliggende onvervulde behoefte onder het gedrag generiek herkenbaar is, maar dat de uitingvormen per exemplarische situatie verschillen. In deze tabel werken we de verschillende functies van het gedrag of de onvervulde onderliggende behoefte uit per exemplarische situatie. Deze uitwerking is voortgekomen uit de data-analyse van de bevindingenverslagen en specifiek de verklarende analyse over het gedrag die de consultants daarin beschreven.